

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

ДНП «Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького»

28 01 2026 року, протокол № 1/2026-ВР

Голова вченої ради

Орест ЧЕМЕРИС

Введено в дію наказом ректора

№ 29/3 від « 30 » 01 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність використання штучного
інтелекту в освітній і науковій діяльності
державного некомерційного підприємства
«Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність використання штучного інтелекту (надалі Положення) в освітній та науковій діяльності державного некомерційного підприємства «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» (ДНП ЛНМУ) визначає засади та принципи застосування, забезпечення етичної, безпечної та ефективної інтеграції сучасних технологій у функціонал навчальних і наукових підрозділів з метою оптимізації якості та продуктивності їх діяльності.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII зі змінами, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2024 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями), Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р) із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМ № 1787-р від 29.12.2021, Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти (розроблені Міністерством цифрової трансформації в Україні та Міністерством освіти і науки України, 2025), Рекомендацій Уповноваженого з прав людини щодо використання ШІ; інструктивно-методичних рекомендацій Європейської мережі академічної доброчесності (ENAI) щодо етичного застосування ШІ; Рамкової конвенції Ради Європи "Про штучний інтелект і права людини, демократію та верховенство права" Статуту Університету, Стратегії розвитку вищої освіти в Україні, Стратегії розвитку ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», інших чинних нормативних документів Університету.

1.3. Усі суб'єкти, джерела інформації та інструменти, що впливають на формування ідей або продукування контенту, повинні бути належним чином атрибутовані. Відповідно, застосування інструментів ШІ також підлягає обов'язковій декларації. Формати такої індикації можуть варіюватися, зумовлюючись специфікою контексту, внутрішньою політикою установи чи іншими регуляторними вимогами. За наявності такої можливості, доцільно вказувати початкові дані, що були надані інструменту ШІ. Правомірне застосування сервісів, джерел та інструментів, що впливають виключно на стилістичні та граматичні аспекти (як-от орфографічні та пунктуаційні коректори, засоби перевірки правопису, інструменти для добору синонімів), як правило, вважається прийнятним.

1.4. Електронна нейросистема не може бути кваліфікована як співавтор наукової публікації, оскільки вона неспроможна нести відповідальність за змістовне наповнення та результати дослідження. Відповідальність за зміст завжди покладається на людського агента (фізичну або юридичну особу), незалежно від того, чи було його створення опосередковано застосуванням ШІ.

1.5. Продукти функціонування систем ШІ потенційно можуть містити упереджену, неточну або некоректну інформацію, про що користувачі мають бути належним чином поінформовані. Ця проблематика може бути обумовлена

існуванням упереджень у навчальних даних, алгоритмах, фільтрах та інших компонентах системи.

1.6. Критично важливим є інтегрування інформації стосовно ШІ в освітні програми всіх рівнів для здобувачів освіти, а також у програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників. Без належного ознайомлення здобувачів освіти з принципами етичного використання ШІ існує ризик його некоректного застосування, що, у свою чергу, може спричинити порушення стандартів академічної доброчесності.

1.7. Метою Положення є формування політики, визначення принципів та створення методичної основи для впровадження і використання системи ШІ в освітніх, наукових процесах діяльності та управлінських процесах Університету.

1.8. Імплементация даного Положення охоплює всіх суб'єктів освітньої та наукової діяльності.

- Науковців та науково-педагогічних працівників, незалежно від їхньої службової позиції, котрі інтегрують технології ШІ у власну професійну діяльність.
- Здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, які використовують освітні платформи чи інструментарій із вбудованими елементами ШІ.
- Авторів наукових та академічних робіт, що подаються до публікації або проходять процедуру атестації (захисту), незалежно від їхнього статусу (місця роботи, навчання) та адміністративного підпорядкування.
- Осіб, які здобувають вищу освіту, необхідно інформувати та навчати аспектів цільового призначення всіх освітніх та оцінювальних процедур, а також значущості автономної реалізації індивідуальних чи колективних завдань.
- Здобувачі повинні набувати компетентностей щодо методик формування навичок академічної доброчесності у письмових роботах та продукуванні інформаційного матеріалу.

2. ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ

2.1. **Штучний інтелект** (далі ШІ) – організована сукупність інформаційних технологій, «електронна нейросистема», із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів аналізу й алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також синтезувати, інтерпретувати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

2.2. **Генеративний штучний інтелект** (далі ГШІ) – комплекс програмних, алгоритмічних та технічних засобів, що використовує машинне навчання, нейронні мережі й інші методи ШІ для створення, модифікації чи перетворення інформації, контенту або даних, що можуть бути представлені в текстовій, графічній, аудіовізуальній чи іншій формі. Різновид систем ШІ (часто інтегрованих з моделями машинного навчання, зокрема глибокими нейронними мережами), які здатні продукувати новий, оригінальний контент у різноманітних форматах —

таких як текст, зображення, аудіо, програмний код або відео, – часто демонструє високу схожість із творіннями людського інтелекту. Приклади включають великі мовні моделі (наприклад, ChatGPT), генератори зображень (наприклад, DALL-E) та інші системи, що можуть синтезувати есе, дизайнерські проекти або інші унікальні матеріали. Генеративний ШІ може бути цінним інструментом для творчих та освітніх ініціатив, однак також породжує значні занепокоєння щодо достовірності, оригінальності та належного цитування.

2.3. Інструменти генеративного штучного інтелекту – програмні засоби й алгоритми, що використовують методи ШІ для автоматизованого створення нових текстових, графічних, аудіовізуальних й інших форм контенту на основі аналізу та перетворення вхідних даних.

2.4. Система штучного інтелекту - технологічна система, що функціонує на основі алгоритмів (програмне забезпечення, модель або інтегрований програмно-апаратний комплекс), яка здійснює обробку інформації та вхідних даних для продукування певних результатів, як-от прогнози, рекомендації або обґрунтовані рішення. Відповідно до Закону ЄС про ШІ, система ШІ трактується як система, розроблена за допомогою таких методів, як машинне навчання, підходи, базовані на логіці або представленні знань, або статистичні методи, що можуть для певного набору цілей формувати вихідні дані, які мають вплив на зовнішнє середовище. Під терміном "система ШІ" розуміється будь-який інструмент або програмний додаток, що застосовує методології ШІ та / або ГШІ.

2.5. Машинне навчання (МН або ML). Субдисципліна ШІ, що охоплює алгоритми та статистичні моделі, які дозволяють комп'ютерним системам автоматично навчатися на основі накопичених даних та оптимізувати свою продуктивність у виконанні завдань без необхідності явного програмування для кожного окремого сценарію. Типові приклади охоплюють нейронні мережі, дерева прийняття рішень та навчання з підкріпленням. Машинне навчання нерідко становить фундаментальну технологічну основу для предиктивного аналізу та розпізнавання патернів у системах ШІ.

2.6. Високоризикова система ШІ. Згідно з Регламентом ЄС про ШІ, цей термін стосується застосувань ШІ, що несуть істотну загрозу здоров'ю, безпеці або основним правам людини, і, як наслідок, потребують жорсткого регуляторного контролю та дотримання правових норм. Такі системи повинні відповідати низці жорстких вимог (наприклад, управління ризиками, забезпечення прозорості та ефективний людський нагляд) як на етапі розробки, так і під час експлуатації. Згідно з цією Політикою, ДНП ЛНМУ розглядатиме будь-яке застосування ШІ, здатне мати значний негативний вплив на академічні або кар'єрні перспективи, благополуччя або права осіб, як систему високого ризику.

2.7. Неприйнятна практика ШІ. Застосування електронних нейросистем є забороненим через наявність неприпустимого рівня ризику. Це включає системи ШІ, що порушують основоположні права, загрожують безпеці або конфліктують з етичними принципами.

2.8. Феномен галюцинацій. Феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що подається як достовірна. Дана інформаційна девіація є притаманна великим мовним моделям

(ВММ) ГШ, полягає в генерації інформації, що є фактично некоректною, нелогічною або апіорі неіснуючою, проте подається як достовірна.

2.9. **Запит, промпт (Prompt).** Це вхідний запит, директива або сформульоване питання, яке суб'єкт взаємодії подає моделі ШІ з метою отримання відповіді або генерації інформаційного контенту. Якість та релевантність вихідного результату, отриманого від ШІ, безпосередньо корелюють з якістю та ступенем деталізації початкового запиту.

2.10. **Плагіат з використанням ШІ (AI Plagiarism).** Це один із різновидів академічного обману, що полягає у презентації матеріалу (тексту, програмного коду, візуальних об'єктів, концепцій), цілком або значною мірою створеного за допомогою інструментів ШІ, як оригінального авторського доробку без відповідного посилання на джерело та атрибуції використання ШІ. Такий підхід еквівалентний класичному плагіату і розцінюється як серйозне порушення принципів академічної доброчесності.

2.11. **Результат генерації** – створений генеративним штучним інтелектом контент (тексти, зображення, аудіо, відео тощо), що є відповіддю на заданий запит.

2.12. **Академічна доброчесність** – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

2.13. **Суб'єкти академічної діяльності** – усі учасники освітньо-наукового та наукового процесів, зокрема суб'єкти освітньої діяльності, наукові установи, наукові видавництва, педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки.

3. ЗАВДАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ШІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1. Гарантування відповідності міжнародним стандартам та директивам у питаннях, пов'язаних із використанням ШІ.

3.2. Регламентування імплементації та використання технологій ШІ задля оптимізації якісних характеристик освітньої та наукової діяльності.

3.3. Впровадження нових високотехнологічних форм та методів навчання.

3.4. Персоналізація навчання через адаптивні навчальні системи.

3.5. Розширення можливостей для осіб з особливими потребами (автоматичні субтитри, голосовий супровід, тощо).

3.6. Автоматизація рутинних завдань викладачів (перевірка тестів, оцінювання робіт тощо).

3.7. Розвиток навичок критичного мислення та роботи з даними у студентів.

3.8. Створення власних моделей систем ШІ.

3.9. Підвищення ефективності аналізу великих масивів даних.

3.10. Автоматизація наукових досліджень та прогнозування тенденцій.

3.11. Підтримка академічної доброчесності (виявлення плагіату, фабрикацій тощо).

3.12. Визначення засад безпеки, етичних норм, прозорості та академічної доброчесності у контексті застосування ШІ.

3.13. Формування усвідомленої культури відповідального ставлення до використання ШІ в університетському середовищі.

3.14. Стимулювання інноваційної діяльності шляхом забезпечення належних умов для наукових досліджень та експериментальних розробок у сфері ШІ, що сприятиме вдосконаленню педагогічних методик, управлінню освітнім процесом та розвитку наукового пошуку.

3.15. Підтримка професійного зростання науково-педагогічного персоналу та співробітників через організацію освітніх програм та підвищення кваліфікації у галузі ШІ, що забезпечить ефективне застосування сучасних технологій.

4. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ШІ В УНІВЕРСИТЕТІ

4.1. **Академічна доброчесність і автентичність результатів навчання** - використання ШІ не повинно підміняти досягнення програмних результатів навчання здобувачів освіти та наукових досягнень академічної спільноти. Усі учасники освітньої та наукової діяльності мають відображати реальний рівень сформованості компетентностей відповідно до стандартів вищої освіти та освітніх і освітньо-наукових програм.

4.2. **Людський контроль та відповідальність.** Етична та юридична відповідальність за рішення та дії систем ШІ завжди повинна залишатися за людиною. Необхідно забезпечити можливість втручання людини в роботу ШІ та визначити чіткі механізми підзвітності.

4.3. **Прозорість та пояснюваність.** Користувачі повинні бути поінформовані про те, що вони взаємодіють із системою ШІ, а не з людиною. Процеси прийняття рішень ШІ мають бути достатньо прозорими та зрозумілими для людини, щоб можна було оцінити їхню справедливість та достовірність.

4.4. **Справедливість та уникнення упередженості.** При розробці та впровадженні ШІ важливо запобігати дискримінації та упередженості алгоритмів. Системи мають розроблятися на різноманітних та неупереджених наборах даних, щоб забезпечити справедливе ставлення до всіх користувачів.

4.4. **Приватність та захист даних.** Захист персональних даних є критично важливим аспектом. Системи ШІ повинні відповідати суворим вимогам щодо конфіденційності та безпеки даних, а користувачі мають контролювати свою інформацію.

4.5. **Безпека та надійність.** Системи ШІ повинні бути надійними, безпечними та функціонувати відповідно до призначення, мінімізуючи ризики шкоди.

4.6. **Благо та соціальний вплив.** Впровадження ШІ повинно приносити користь суспільству, сприяти сталому розвитку та поважати фундаментальні права людини.

4.7. **Забезпечення якості освіти** – використання ШІ інтегрується в систему внутрішнього забезпечення якості освіти Університету та підлягає моніторингу, аналізу і періодичному перегляду.

4.8. **Недискримінація та інклюзивність** – застосування ІІ не повинно створювати нерівні умови доступу до навчання, оцінювання чи наукової діяльності.

4.9. **Відповідність законодавству** – використання ІІ має відповідати чинному законодавству України, стандартам вищої освіти, критеріям оцінювання НАЗЯВО та внутрішнім нормативним актам Університету.

5. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА КОНТРОВЕРСІЇ

5.1. Гіперперсоналізація навчання. Системи ІІ адаптують навчальні плани в реальному часі, аналізуючи швидкість засвоєння матеріалу.

5.2. Автоматизація оцінювання та фідбеку. ІІ миттєво перевіряє дані, надаючи конструктивну критику. Це дозволяє працівникам кафедр зосередитися на науковій роботі, а не на рутині.

5.3. ІІ в наукових дослідженнях. Науковці використовують ІІ для аналізу великих масивів даних (Big Data), прогнозування результатів експериментів та автоматичного пошуку релевантних публікацій через спеціалізовані сервіси.

5.4. Доступність та інклюзія. Технології перетворення мовлення у текст та автоматичного перекладу в реальному часі роблять освіту доступною для здобувачів освіти з порушеннями слуху або тих, хто вивчає предмети іноземною мовою.

5.5. Академічна доброчесність. Постійна боротьба з використанням ІІ для написання робіт спонукає заклади переходити від стандартних письмових робіт до усних іспитів та практичних проектів.

5.6. Цифровий розрив. Нерівний доступ до преміальних інструментів ІІ створює нову форму освітньої нерівності.

5.7. Захист даних. Збір величезної кількості інформації про успішність здобувачів освіти вимагає суворого регулювання згідно з оновленими стандартами кібербезпеки 2026 року.

6. ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ІІ

6.1. Імплементация технологій ІІ та ГІІ в академічному середовищі ґрунтується на базових фундаментальних принципах.

- Академічної доброчесності – електронна нейросистема не є заміною особистого інтелектуального внеску індивіда і використовується винятково як допоміжний інструмент в освітньому процесі, викладацькій практиці та під час здійснення науково-дослідної діяльності. При інтеграції ІІ обов'язковою є прозора вказівка на використані джерела та ступінь залучення технологій у створенні роботи.
- Законності – впровадження ІІ не має суперечити вимогам безпеки та чинному законодавству, зокрема в частині збереження державної таємниці та нерозголошення конфіденційної інформації.
- Усвідомлення наслідків – повна відповідальність за будь-яке застосування ІІ та його потенційні наслідки покладається на суб'єкта, що його використовує. Помилки або інші неточності, допущені системою ІІ, не звільняють

користувача від відповідальності за академічні дисциплінарні порушення, неналежне використання технологій або компрометацію даних під час формування запитів до системи ШІ.

- Прозорості та зрозумілості – результати, згенеровані за допомогою ШІ, повинні презентуватися в зрозумілій та доступній формі для подальшого сприйняття, аналізу та інтерпретації, при цьому пріоритет надається відкритим та добре інтерпретованим алгоритмам.
- Неприпустимості дискримінації та відповідальності – при взаємодії з ШІ необхідно дотримуватися принципу нетерпимості до будь-яких форм упередженості, дискримінації або створення несправедливих умов для учасників освітнього чи наукового процесу. Забороняється використання ШІ у спосіб, що може призвести до порушення фундаментальних прав людини, здійснення маніпулятивних практик або дискримінації.
- Інноваційності – застосування ШІ має максимально сприяти стимулюванню інноваційної та науково-дослідної діяльності, а також оптимізації освітнього процесу або його окремих компонентів. Користувачі ШІ повинні володіти глибоким розумінням принципів функціонування системи, характеру даних, що нею використовуються, та механізмів прийняття рішень. ШІ має застосовуватися для підтримки та розширення людських можливостей, зокрема у розвитку аналітичного та критичного мислення, а також ухваленні обґрунтованих висновків; при цьому, фінальне рішення завжди залишається за людиною.
- Професійного розвитку та адаптації – заохочує розвиток цифрових та аналітичних компетентностей усіх учасників освітнього та наукового процесів з метою формування високої культури взаємодії з ШІ та його ефективного використання для підвищення якісних показників діяльності установи.

6.2. Застосування ШІ в ДНП ЛНМУ ґрунтується на низці ключових етичних засад.

- Повага до людської гідності, прав і свобод особистості.
- Забезпечення справедливості у процесах прийняття рішень.
- Прозорість функціонування алгоритмів.
- Підзвітність суб'єктів, що використовують системи ШІ.
- Ефективний контроль людини над функціонуванням ШІ.

6.3. В окремих структурних підрозділах ДНП ЛНМУ можуть бути створені незалежні експертні групи з етики ШІ для нагляду та підзвітності, а також можуть бути розроблені внутрішні рекомендації щодо безпечного та відповідального використання технологій.

6.4. Категорично забороняється застосування ШІ для цілей, що не відповідають законодавству України або політичним принципам, зокрема у контексті порушення фундаментальних прав людини, здійснення дискримінаційних практик, а також обробки конфіденційної службової інформації.

6.5. Відповідальність за інтерпретацію та презентацію матеріалів, згенерованих за допомогою ШІ, повністю покладається на автора(-ів) відповідної роботи.

7. ОСНОВНІ ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ ІНТЕГРАЦІЇ ШІ ТА ГШІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

7.1. Персоналізація навчання. Створення адаптивних платформ, які підлаштовують темп та складність матеріалу під індивідуальні потреби кожного учня.

7.2. Підтримка інклюзивності. Використання інструментів ШІ для перекладу в реальному часі, перетворення тексту в мовлення та допомоги людям з особливими освітніми потребами.

7.3. Автоматизація оцінювання. Звільнення викладачів від рутинної перевірки тестів та завдань, що дозволяє приділяти більше часу менторству.

7.4. Розвиток цифрової грамотності. Підготовка студентів до роботи в середовищі, де ШІ є базовим інструментом, через вивчення основ промпт-інжинірингу та етики ШІ.

8. ОСНОВНІ ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ШІ ТА ГШІ В НАУЦІ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ

8.1. Прискорення аналізу даних. Обробка величезних масивів інформації (Big Data) для виявлення закономірностей, які недоступні людському оку.

8.2. Моделювання та прогнозування. Створення точних цифрових двійників складних систем — від кліматичних моделей до нових медичних препаратів.

8.3. Автоматизація наукового пошуку. ШІ допомагає у швидкому написанні оглядів та аналізі масивів фахової літератури, перевірці гіпотез та написанні технічних звітів.

8.4. Оптимізація ресурсів. Підвищення ефективності використання лабораторного обладнання та обчислювальних потужностей.

9. ФЕНОМЕН ГАЛЮЦИНАЦІЙ У СИСТЕМАХ ШІ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ

9.1. Імовірно орієнтовані засади функціонування. Системи ШІ не володіють істинним розумінням фактів; їхня діяльність зводиться до ймовірного передбачення наступного лексичного елемента на базі статистичних кореляцій та закономірностей, виявлених у навчальних даних, а не концептуального пізнання істини.

9.2. Обмежений доступ до актуальної інформації. За відсутності інтеграції з динамічними джерелами даних або пошуковими системами, модель оперує виключно інформацією, на якій була тренувана, що може бути застарілою або нерелевантною на момент запиту.

9.3. Пріоритет корисності. Оскільки моделі оптимізовані для надання корисної відповіді, їхнє програмування може призводити до продукування гіпотетичних або вигаданих відповідей, аніж об'єктивного визнання відсутності достовірних даних.

9.4. Наявність артефактів у навчальних даних. Тренувальні корпуси можуть включати неточності, сарказм, фіктивні дані або інші форми цифрового "шуму", які система ШІ може помилково інтерпретувати як достовірні факти.

10. НАСЛІДКИ ГАЛЮЦИНАЦІЙ ЕЛЕКТРОННИХ НЕЙРОСИСТЕМ

10.1. Фабрикація джерел. Генерування посилань на вигадані наукові статті, судові рішення або інші неіснуючі джерела інформації.

10.2. Викривлення біографічних даних. Атрибуція видатним особам подій, характеристик або досягнень, які фактично не відбувалися.

10.3. Арифметичні та логічні похибки. Детерміноване представлення ШІ та ГШІ некоректних розв'язків математичних задач або логічних послідовностей.

11. МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ НЕАДЕКВАТНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСТОСУВАННЯ ШІ ТА ГШІ

11.1. Інтеграція ШІ в освітнє та наукове середовище повинна реалізовуватися з опорою на етичні, юридичні та методологічні засади.

11.2. Забезпечення дотримання принципів прозорості, підзвітності та антропоцентризму сприятиме повноцінній реалізації потенціалу ШІ без негативного впливу на стандарти якості освітніх послуг та наукових пошуків.

11.3. Верифікація інформації. Рекомендується здійснювати перехресну перевірку критично важливої інформації за допомогою незалежних та авторитетних джерел.

11.4. Розширення контекстуального введення. Надання моделі додаткових, більш детальних вхідних даних або використання технік поетапного міркування (наприклад, "chain-of-thought prompting") для покращення точності відповіді.

11.5. Імплементация архітектури RAG (Retrieval-Augmented Generation). Інтеграція великих мовних моделей з механізмами пошуку інформації в реальному часі (як-от Perplexity AI або Microsoft Copilot) суттєво зменшує ймовірність генерації неправдивої інформації.

11.6. Формулювання чітких інструкцій щодо невизначеності. Навчання моделі визнавати відсутність знань або висловлювати невизначеність, замість генерування гіпотетичних відповідей, якщо вона не впевнена у своїх даних.

11.7. Спеціальна підготовка. Викладацький склад має набути компетентностей стосовно відповідального застосування ШІ, що охоплює формування відповідних результатів навчання, дидактичних заходів та оцінювальних стратегій.

11.8. Визначена політика та регламенти повинні бути прозоро доведені до відома всіх суб'єктів освітнього-наукового процесу. У процесі викладання навчальних дисциплін науково-педагогічний, науковий та педагогічний працівник встановлює ключові регулятивні положення щодо умов та способів застосування здобувачами освіти різноманітних інструментів ШІ.

12. БАЗОВІ НОРМАТИВНІ ПРИНЦИПИ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НЕЙРОСИСТЕМ В УНІВЕРСИТЕТІ

12.1. Нормативне регулювання та методична підтримка використання ШІ в Україні у 2026 році є адаптованими адаптації до європейських стандартів (EU AI Act) та розвитку національної бази.

12.2. «Дорожня карта» регулювання ШІ. Україна впроваджує поетапний підхід, що передбачає підготовку бізнесу до майбутніх обмежень. Актуальну інформацію щодо етапів можна знайти на порталі Міністерства цифрової трансформації.

12.3. Адаптація EU AI Act. Основний акцент робиться на класифікації систем ШІ за рівнем ризику (мінімальний, обмежений, високий, неприйнятний).

12.4. Застосування загальновідомих принципів академічної етики до ШІ та ГШІ, які визначають принципи прозорості, безпеки та недискримінації.

12.5. Впровадження механізмів «регуляторних пісочниць» (regulatory sandboxes), які дозволяють тестувати нові та інноваційні ШІ-рішення у контрольованому середовищі.

13. МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ УНІВЕРСИТЕТУ, РОЗРОБНИКІВ ТА БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ СТВОРЕННЯ РЕСУРСІВ ДЛЯ БЕЗПЕЧНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ

13.1. Методичні рекомендації Міністерства освіти і науки (МОН) та настанови, методичні вказівки структурних підрозділів ДНП ЛНМУ щодо використання ШІ в освітньому процесі, зокрема для створення контенту та персоналізації навчання.

13.2. Вебінари та гайдлайни, курси з цифрової грамотності та використання ШІ, зокрема на платформі «Дія. Освіта».

13.3. Бізнес-підтримка. Рекомендації щодо оцінки ризиків при впровадженні ШІ у внутрішні процеси компаній, включаючи питання захисту персональних даних.

14. КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НЕЙРОСИСТЕМ, ШІ ТА ГШІ

14.1. Контроль з боку людини (Human-in-the-loop). Будь-яке рішення ШІ з високим рівнем впливу має перевірятися фахівцем.

14.2. Прозорість. Користувач повинен бути поінформований, що він взаємодіє з алгоритмом.

14.3. Кібербезпека. Обов'язкова перевірка систем на вразливість до атак (наприклад, вірусне, спамове, рекламне або інше «отруєння» даних, включаючи потенційно шкідливе програмне забезпечення – Malware, тощо).

15. ПРИНЦИПИ ОБМЕЖЕНОЇ АВТОНОМІЇ СИСТЕМ ІІІ В УНІВЕРСИТЕТІ

15.1. Усі результати, отримані за допомогою ІІІ, розглядаються виключно як допоміжні інструменти. Вони підлягають обов'язковій верифікації, ґрунтовному аналізу і не звільняють користувача від персональної відповідальності за їхню правдивість, точність та відповідність встановленим вимогам.

15.2. Категорично неприпустимим є автономне прийняття рішень ІІІ без попереднього всебічного критичного осмислення. Остаточне рішення завжди повинно ухвалюватися людиною.

15.3. Використання ІІІ не має применшувати інтелектуальну цінність людини або нівелювати її роль у прийнятті рішень. Навпаки, ІІІ повинен розглядатися виключно як допоміжний інструмент, що сприяє підвищенню ефективності людської діяльності.

15.4. Кожен суб'єкт академічного процесу, що залучає ІІІ, має усвідомлювати значне підвищення ризиків порушення принципів академічної доброчесності (зокрема, плагіату, фальсифікації та фабрикації). Це зумовлено потенціалом ІІІ генерувати недостовірні або повністю вигадані матеріали, надавати некоректні посилання на джерела, а також продукувати зміст, що суперечить етичним нормам.

15.5. Некоректне застосування ІІІ без належного контролю істотно збільшує імовірність академічної недоброчесності.

15.6. Будь-які контроверсійні питання щодо правомірності та етичності використання ІІІ в навчальній та науковій діяльності будуть розглядатися Комісією з питань етики та академічної доброчесності, згідно з чинним Положенням про академічну доброчесність.

16. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ІНТЕГРАЦІЇ ІІІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ

16.1. Формування нормативно-правової бази, що регламентує етичні аспекти імплементації ІІІ в освітньому просторі.

16.2. Модернізація положень Кодексу академічної доброчесності з урахуванням викликів та можливостей, що постають унаслідок розвитку технологій ІІІ.

16.3. Розробка комплексних методологічних рекомендацій щодо ефективного та етичного застосування технологій ІІІ в освітньому процесі та в межах науково-дослідної діяльності.

16.4. Академічна доброчесність становить фундаментальний принцип, на якому ґрунтуються всі взаємини. ДНП ЛНМУ неухильно дотримується політики абсолютної нетерпимості до будь-яких проявів академічної недоброчесності. Відповідно, використання технологій ІІІ має відбуватися у повній відповідності до загальноприйнятих засад академічної доброчесності.

16.5. Інформування про обсяг використання ШІ та ГШІ. Здобувачі освіти зобов'язані завжди інформувати про факт застосування ШІ у своїх академічних роботах. Це повинно бути здійснено таким чином, щоб забезпечити викладачеві чітке розуміння сутності та обсягу допомоги, отриманої за допомогою ШІ.

16.6. Надання доступу. Крім того, здобувачі мусять надавати викладачеві можливість доступу до використаних промптів (запитів), діалогів або інших форм інтеракції з ШІ, які були задіяні в процесі виконання освітніх завдань шляхом надання скріншотів, демонстрації екрану або інших адекватних методів візуалізації взаємодії з ШІ. Безпідставна відмова забезпечити належний рівень прозорості у використанні ШІ розглядається як порушення встановлених правил його застосування.

16.7. Розвиток критичного мислення. Застосування ШІ має йти паралельно з активною залученістю самостійної роботи здобувачів освіти. Пріоритетним завданням інтеграції ШІ в дидактичний процес є інтенсифікація участі здобувачів у навчанні, що досягається, зокрема, через інтенсифікацію змісту та індивідуалізацію освітніх траєкторій відповідно до їхніх унікальних запитів та освітніх потреб.

17. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ШІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В УНІВЕРСИТЕТІ

17.1 Використання систем ШІ в освітній діяльності допускається лише за умови, що воно не підміняє самостійну роботу здобувачів освіти, не спотворює оцінювання програмних результатів навчання та не порушує принципи академічної доброчесності, передбачені освітньою програмою. Системи ШІ можуть застосовуватися лише як допоміжний інструмент для підтримки освітнього процесу, розвитку критичного мислення, структурування інформації, генерації ідей або аналізу даних.

17.2 Відомості про дозволені та заборонені способи використання систем ШІ мають бути чітко визначені в силабусах і робочих програмах освітніх компонентів. Вони повинні включати конкретні приклади завдань, для виконання яких дозволено використання ШІ, а також обмеження, які забезпечують автентичність робіт здобувачів освіти та можливість перевірки їхніх компетентностей.

17.3 Науково-педагогічні (педагогічні) працівники зобов'язані формулювати завдання таким чином, щоб забезпечити:

- ідентифікацію особистого внеску здобувача освіти;
- перевірку відповідних компетентностей;
- можливість критичного оцінювання та самостійного аналізу результатів;
- контроль за відповідністю завдання академічним стандартам і принципам доброчесності.

17.4 Забороняється використання систем ШІ для:

- імітації результатів навчання або науково-дослідної діяльності;
- підміни контролю знань або формального виконання освітніх компонентів;

- подання робіт або їх частин, створених ШІ, як повністю власного авторського внеску без належного маркування;
- порушення законодавства про захист персональних даних та конфіденційної інформації.

17.5 Здобувачі освіти зобов'язані відкрито зазначати факт використання систем ШІ під час підготовки робіт та виконання завдань, детально описуючи:

- які частини роботи були створені із застосуванням ШІ;
- коментарі до створеного ШІ контенту з критичним осмисленням та оцінкою його якості;
- ступінь власної обробки та редагування згенерованого контенту;
- використані інструменти ШІ, їх версію та дату застосування.

17.5 Порушення правил використання систем ШІ розглядається в межах процедур внутрішнього забезпечення якості освіти та академічної доброчесності, із застосуванням відповідних санкцій, передбачених нормативними документами Університету.

17.6. Науково-педагогічні (педагогічні) працівники та здобувачі освіти повинні забезпечувати, щоб використання систем ШІ сприяло розвитку самостійності, критичного мислення, аналітичних навичок та професійної доброчесності, а не замінювало власний навчальний або науковий внесок.

18. ВИКОРИСТАННЯ ШІ В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

18.1. Використання ШІ в науково-інноваційній діяльності має відповідати принципам академічної доброчесності, відтворюваності та наукової відповідальності.

18.2. Допустимим є використання ШІ як інструменту аналітичної, технічної або організаційної підтримки досліджень за умови чіткого розмежування авторського внеску та результатів, отриманих із використанням ШІ.

18.3. Забороняється використання ШІ для фабрикації або фальсифікації наукових результатів, створення псевдонаукового контенту чи штучного збільшення публікаційної активності.

18.4. Забороняється завантаження до публічно доступних генеративних моделей ШІ будь-яких неопублікованих наукових матеріалів, персональних даних фізичних осіб та об'єктів права інтелектуальної власності, що перебувають на стадії створення або дослідної апробації.

18.5. Використання ШІ підлягає відображенню в описі методології дослідження та враховується під час внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості наукової діяльності.

19. ЗАСТОСУВАННЯ ШІ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ (у системі внутрішнього забезпечення якості)

19.1. Використання систем ШІ в управлінській діяльності Університету є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти та спрямоване на підвищення обґрунтованості й ефективності управлінських рішень.

19.2. Результати, отримані з використанням систем ШІ, не можуть бути єдиною або вирішальною підставою для прийняття управлінських рішень, що впливають на реалізацію освітніх програм, кадрову політику або результати оцінювання.

19.3. Результати застосування систем ШІ в управлінській діяльності підлягають обов'язковому внутрішньому контролю, аналізу та, у разі необхідності, коригуванню відповідно до процедур системи управління якістю освіти.

20. МАРКУВАННЯ КОНТЕНТУ ЗГЕНЕРОВАНОГО ШІ

20.1. Контент, створений повністю або частково з використанням систем ШІ, підлягає обов'язковому маркуванню з метою забезпечення академічної доброчесності та прозорості авторського внеску.

20.2. Маркування має містити інформацію про назву інструменту ШІ, його виробника (постачальника), версію та дату використання.

20.3. Відсутність маркування контенту, створеного з використанням систем ШІ, розцінюється як порушення академічної доброчесності та тягне за собою відповідальність відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

21. ЗАБОРОНЕНІ ВАРІАНТИ ЗАСТОСУВАННЯ ШІ ТА ГШІ З МЕТОЮ ПОРУШЕННЯ НОРМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

21.1. Створення текстового контенту для академічних та творчих робіт, зокрема: рефератів, наукових досліджень, курсових, кваліфікаційних робіт та оглядів літературних джерел.

21.2. Генерування відповідей на завдання під час контрольних заходів, таких як екзаменаційні випробування, контрольні роботи, тестування із закритими та відкритими запитаннями.

21.3. Виконання обчислювальних та аналітичних завдань, де ключовим є усвідомлене розуміння та послідовне застосування логіки розрахунків, демонстрація здатності до самостійного аналітичного опрацювання, виявлення причинно-наслідкових взаємозв'язків та обґрунтоване формулювання підсумків.

21.4. Учасі у дискусіях та публічних виступах, що вимагають власного формулювання позиції та аргументованого обґрунтування поглядів.

21.5. Здійснення аналізу першоджерел, який потребує індивідуальної інтерпретації та контекстуального осмислення матеріалу.

22. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОBOB'ЯЗКИ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ УНІВЕРСИТЕТУ В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШІ ТА ГШІ

22.1. Детально роз'яснювати здобувачам вищої освіти (або слухачам освітніх програм) положення щодо регламентації застосування технологій ШІ, визначаючи допустимі та недопустимі сценарії використання.

22.2. За умови використання інструментів ШІ вказувати частку внесення останнього, в тому числі до навчальної програми дисципліни (силабуса), тощо

22.3. Здійснювати систематичний контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності, застосовуючи валідаційні методи перевірки оригінальності представлених робіт та інструменти ідентифікації контенту, генерованого ШІ.

22.4. Сприяти формуванню у здобувачів компетентностей з оптимального та етично відповідального інтегрування ШІ як допоміжного ресурсу в освітній процес.

22.5. Розробляти та пропонувати здобувачам навчальні завдання, спрямовані, зокрема, на розвиток навичок ефективної взаємодії з нейромережевими технологіями.

22.6. Здобувачі освіти несуть відповідальність за доброчесне та етично обгрунтоване використання технологій ШІ.

- Припустиме застосування ШІ передбачає обов'язкову верифікацію достовірності отриманої інформації.
- Здобувач освіти зобов'язаний чітко ідентифікувати використані засоби та/або моделі ШІ, вказуючи їх у форматі: "У процесі виконання цього завдання було застосовано [найменування моделі ШІ], зокрема для [стилий опис функціоналу, наприклад, структурування текстового матеріалу, коригування граматики]". Недотримання вимоги щодо такого зазначення розглядається як порушення засад академічної доброчесності.
- Науково-педагогічний, педагогічний та науковий працівник уповноважений вимагати надання доступу до вихідних запитів (промптів) та всієї інтерактивної взаємодії з системами ШІ, що були задіяні при виконанні навчальних завдань.
- Будь-яке недотримання встановлених регламентів використання технологій ШІ з боку здобувача освіти кваліфікується як порушення норм академічної доброчесності.

23. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НЕЙРОСИСТЕМ, ШІ ТА ГШІ В УНІВЕРСИТЕТІ

23.1. Принципи етичного використання генеративних платформ ШІ.

- Ідентифікація засобу генеративного ШІ.
- Вказівка дати ініціювання запиту та дати отримання згенерованого продукту. У випадку їх збігу, дата фіксується одноразово.

- Текстове формулювання вхідного звернення / інструкції.
- Категоризація вихідного матеріалу (зокрема: текстовий контент, програмний код, концептуальні ідеї, візуальні об'єкти тощо).
- Стисла експлікація методів інтеграції або використання згенерованого результату в контексті дослідження/роботи.
- Пряме посилання (URL) на відповідний інструмент ГШІ. У разі використання матеріалів, згенерованих ШІ, обов'язковим є відповідне зазначення джерела.
- Небажаним є застосування згенерованого контенту з метою отримання комерційної вигоди, адже це може призвести до порушення авторських прав.
- Забороняється генерувати тексти та зображення, які можуть принижувати історичну спадщину, суспільні цінності або людську гідність.
- Варто пам'ятати, що завантаження власних фотографій та зображень до генеративних платформ призводить до їхнього включення в бази даних машинного навчання, що унеможлиблює подальший контроль за їхнім розповсюдженням або модифікацією.

23.2. Застосування ШІ в академічній діяльності вимагає неухильного дотримання принципів академічної доброчесності, визначених в межах освітнього закладу.

23.3. Категорично забороняється подання та використання результатів (включно з текстовими матеріалами, графічними зображеннями, аналітичними звітами тощо), що були згенеровані ШІ, без їх попередньої ретельної верифікації, критичного осмислення та подальшого редагування. Подібні матеріали не можуть бути визнані продуктом оригінальної інтелектуальної діяльності здобувача освіти чи науковця.

23.4. При залученні ШІ до процесу підготовки академічних текстів або окремих їх елементів (наприклад, планування, формування тез, структурування таблиць), необхідно обов'язково чітко ідентифікувати, які саме частини були створені або згенеровані за допомогою ШІ, та наводити відповідні посилання на використаний інструмент.

23.5. В окремих випадках, коли структура академічного тексту не передбачає бібліографічного переліку, інформація щодо застосування ШІ та його внеску має бути інтегрована безпосередньо в основний текст.

23.6. Представлення матеріалів, згенерованих ШІ, як оригінальної праці автора, без їх попереднього глибокого аналізу, критичного пересмислення та належної атрибуції використаного інструменту ШІ, є категорично неприпустимим.

23.7. Суворо забороняється маніпулювання даними, отриманими або модифікованими за допомогою ШІ, з метою дезінформації академічної та наукової спільноти стосовно авторства, першоджерел або фактичних відомостей.

23.8. ШІ розглядається виключно як допоміжний засіб; всі результати, отримані за його сприяння, підлягають обов'язковій перевірці та модерації з боку людини.

23.9. Викладацький склад уповноважений визначати правила та встановлювати обмеження щодо застосування ШІ в межах викладання навчальної дисципліни. Ці положення мають бути обов'язково зафіксовані у силабусі та

програмі курсу. У випадках, коли вивчення окремих тем або дисциплін передбачає обов'язкове залучення ШІ, необхідно забезпечити рівноправний доступ до відповідних систем для всіх здобувачів вищої освіти.

23.10. Принциповим є положення, згідно з яким алгоритми ШІ та запити до системи мають бути вільними від будь-якої упередженості, що базується на расових, релігійних, гендерних або інших ознаках. Категорично неприпустимим є використання ШІ у спосіб, що потенційно може спричинити порушення фундаментальних прав людини, маніпуляції або дискримінацію.

23.11. При роботі з моделями генеративного ШІ важливо усвідомлювати потенційний ризик компрометації конфіденційності. Вхідна інформація, зокрема персональні дані, надані користувачем, можуть бути репродуковані системою ШІ у подальшому на запити третіх сторін.

23.12. На особу, що використовує ШІ, покладається повна відповідальність за дисемінацію інформації, включаючи етапи формування запитів, інтерпретацію та публічне розголошення результатів, згенерованих системою ШІ. Це стосується і випадків, коли результати містять неточності, недостовірну або упереджену інформацію, а також за всі наслідки, що виникли внаслідок таких дій.

23.13. При обробці персональних або службових даних користувачі зобов'язані неухильно дотримуватися законодавчих вимог щодо нерозголошення такої інформації та максимально обмежувати її використання у поєднанні з інструментами ШІ. Зокрема, категорично забороняється введення будь-якої службової, оперативної або конфіденційної інформації у системи ШІ під час формування запитів.

23.14. Необхідно розуміти, що згенерований ШІ текст, як правило, є узагальненим і не містить необхідної конкретики, а відтак не може повноцінно відображати авторські дослідницькі результати.

24. НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ТА НЕОБГРУНТОВАНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НЕЙРОСИСТЕМ, ШІ ТА ГШІ: РИЗИКИ ТА ЗАГРОЗИ

24.1. Неправомірне використання ШІ. Застосування систем ШІ без належного атрибутування джерел або у неналежний спосіб, що може спричинити викривлення даних та скомпрометувати достовірність дослідницьких висновків.

24.2. Присвоєння генерованого контенту. Продукування ШІ інформаційних матеріалів або даних, які, без глибокого критичного аналізу, осмислення та авторського доопрацювання, можуть бути представлені як оригінальне самостійне інтелектуальне творіння здобувача освіти чи науковця.

24.3. Обхід систем контролю знань. Використання ШІ з метою нейтралізації механізмів перевірки знань та імітації індивідуального виконання завдань.

24.4. Маніпулювання системами оцінювання (тестування, контрольних робіт, онлайн-перевірок) або алгоритмами виявлення недоброчесних практик (антиплагіатні системи, верифікаційні інструменти).

24.5. Застосування ШІ в дослідницькому процесі не є рекомендованим у наступних випадках.

- Автоматизований переклад наукових текстів іншомовними мовами без належної верифікації фахівцем.
- Аналіз та інтерпретація даних у динамічних наукових сферах, де інформаційні бази ШІ можуть швидко втрачати актуальність.
- Дослідження, що передбачають роботу з конфіденційною інформацією або питаннями захисту персональних даних.
- Виконання критичного аналізу та перевірки інформації, оскільки це може спричинити некоректні інтерпретації або спотворення результатів.
- Підготовка наукових праць (зокрема, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертацій, наукових статей) в аспектах, які стосуються:
 - презентації власних дослідницьких здобутків,
 - формулювання ключових висновків,
 - обґрунтування теоретичних положень або експериментальних даних,
 - представлення нових кількісних та якісних показників.
- Включення до наукових робіт (курсів, кваліфікаційних) цитат, згенерованих ШІ, без їхньої попередньої верифікації на предмет достовірності.
- Формування списку використаних джерел. Генеративні платформи загального призначення часто базуються на застарілих даних, не включають найновіші наукові публікації та функціонують за принципом усереднення інформації. Відповідно, згенерований ШІ список, імовірно, міститиме неіснуючих авторів, вигадані назви публікацій або видавництв.

24.6. Недобросовісне застосування ШІ особами, що здобувають вищу освіту.

24.7. Заборонене недобросовісне застосування ШІ професорсько-викладацьким складом для продукування ключового наповнення навчально-методичних матеріалів, наукових публікацій та досліджень без належної авторської переробки та критичного осмислення, що суперечить засадам академічної доброчесності та оригінальності змісту.

- Використання ШІ для генерації або модифікації результатів наукових розвідок, що спричиняє спотворення даних та недостовірність наукових висновків.
- Застосування ШІ для автоматизованого оцінювання студентських завдань без належного контролю та верифікації з боку викладачів, що може призвести до необ'єктивної оцінки.
- Задіяння ШІ для накопичення, аналізу або поширення особистих відомостей студентів та інших суб'єктів освітньо-наукового процесу, що є порушенням їхнього права на конфіденційність.
- Використання ШІ для генерації плагіату або приховування неправомірних текстових запозичень у власних академічних публікаціях, що йде врозріз із засадами академічної доброчесності.
- Застосування ШІ для автоматизації спілкування зі студентами без достатнього нагляду та особистої участі викладацького складу, що може спричинити деперсоналізацію навчально-дослідницького процесу та погіршення якості взаємодії між учасниками.

24.8. Заборонене застосування ШІ для створення ключового наповнення академічних праць, нівелюючи необхідність самостійної розробки з боку особи, що здобуває освіту.

- Використання систем ШІ з метою продукування неправдивих наукових даних або сфальсифікованих результатів досліджень.
- Застосування ШІ для маскування плагіату або інших форм порушення принципів академічної доброчесності.
- Використання інструментів ШІ для продукування хибних наукових публікацій або посилань на неіснуючі бібліографічні джерела.
- Застосування ШІ з метою неправомірного доступу до закритої академічної інформації, такої як екзаменаційні матеріали, або персональні дані інших учасників освітньо-наукового процесу.

24.9. Академічна доброчесність у контексті ШІ – це фундаментальний етичний принцип, що передбачає етично коректне та відповідальне застосування інструментів ШІ у навчально-дослідницькій діяльності.

- Суб'єкт освітнього або наукового процесу використовує ШІ як допоміжний інструмент для оптимізації власної роботи, а не як повноцінного творця кінцевого продукту.
- Фінальний результат (текст, аналіз, висновки, програмний код) є продуктом індивідуального інтелектуального доробку, критичного аналізу та верифікації з боку людини-автора.
- На автора покладається повна відповідальність за релевантність, об'єктивність, етичну коректність та унікальність поданих матеріалів, навіть якщо до їх створення було частково залучено ШІ.
- Кожна суттєва імплементація ШІ (особливо генеративних моделей) має бути відкрито розкрита та задекларована згідно з чинними регуляторними актами або інструкціями науково-педагогічного персоналу.

25. МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПОРУШЕНЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

25.1. Програмні засоби та алгоритми виявлення контенту, сформованого ШІ та ГШІ. Застосування спеціалізованого програмного забезпечення або інтегрованих функцій у системах) для аналізу тексту на предмет стилістичної когерентності та ознак машинної генерації.

25.2. Усне обговорення. Педагогічний працівник або експерт має право ініціювати додаткову співбесіду. У разі неспроможності здобувача освіти обґрунтувати зміст, логічну структуру або термінологію, імовірно згенеровану ШІ, академічна або наукова робота може бути не зарахована.

25.3. Відповідальність за академічно недобросовісне застосування ШІ та ГШІ. Відповідно до нормативно-правової бази Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень закладів вищої освіти, за неправомірне залучення ШІ (зокрема, для створення есе, вирішення завдань та подібних академічних робіт) передбачається застосування дисциплінарних стягнень.

25.4. За результатами виявлення порушення норм і правил академічної доброчесності, детермінованих взаємодією з нейромережевими технологіями, ІШ чи ГШ керівником структурного підрозділу (іншою особою за його дорученням) складається відповідний акт, який підписується трьома педагогічними, науково-педагогічними або науковими працівниками та разом із заявою передається на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету.

25.5. За порушення академічної доброчесності внаслідок застосування ІШ чи ГШ до педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників у встановленому порядку згідно законодавства можуть бути застосовані такі заходи відповідальності:

- попередження;
- рекомендація обмежити участь працівника у роботі керівних, робочих та дорадчих органах факультету Університету на певний термін;
- рекомендація виключити працівника з роботи керівних, робочих та дорадчих органів факультету Університету;
- рекомендація керівним органам Університету прийняти рішення про застосування до працівника заходів дисциплінарної відповідальності.

25.6. У разі порушень, внаслідок несанкціонованого застосування нейромережових технологій, ІШ чи ГШ в процесі підготовки дисертаційного дослідження та його захисту:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чизаймати визначені законом посади;
- відмова щодо участі в конкурсі на зайняття вакантних посад.

25.7. За порушення академічної доброчесності, недобросовісного використання ІШ чи ГШ, плагіату з використанням ІШ (AI Plagiarism) до здобувачів освіти в установленому порядку згідно законодавства можуть бути застосовані такі заходи відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми;
- анулювання результатів оцінювання освітньої діяльності (поточне оцінювання, залік, екзамен, тощо) з проведенням повторного оцінювання;
- рекомендація щодо виключення здобувача із рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії;
- рекомендація щодо позбавлення здобувача академічної стипендії;
- повторне виконання окремого розділу кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- повторне проходження підсумкової атестації;
- рекомендація щодо зняття кваліфікаційної роботи із захисту;

- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати за навчання;
- відрахування з Університету.

25.8. У випадку виявлення академічного плагіату з використанням ШІ (AI Plagiarism) дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту. Виявлення двох і більше фактів плагіату (компіляцій) у наукових роботах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня може бути підставою для виключення з докторантури (аспірантури) чи відкріплення здобувача.

25.9. Гаранти освітніх програм та наукові керівники (консультанти) дисертаційних робіт у випадку виявлення у процесі підготовки здобувачів наукових ступенів випадків плагіату з використанням ШІ (AI Plagiarism) та (або) інших порушень академічної доброчесності внаслідок недобросовісного використання нейромережових технологій, ШІ чи ГШІ притягуються до відповідальності та позбавляються права керівництва (наукового консультування) дисертаційних робіт та участі у процесі підготовки здобувачів наукових ступенів терміном на 2 роки. У випадках повторного порушення академічної доброчесності ці особи можуть бути назавжди позбавлені права участі у процесі підготовки здобувачів наукових ступенів та захисту дисертаційних робіт.

25.10. Виявлення фактів ШІ-плагіату (або компіляцій з ГШІ контентом, що становить більше 30%) у роботах осіб викладацького складу може бути враховано при продовженні дії контракту.

25.11. Встановлення фактів недобросовісного використання ШІ чи ГШІ, плагіату з використанням ШІ (AI Plagiarism) в уже опублікованих наукових роботах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня або науково-педагогічних працівників є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх науково-методичних публікацій.

25.12. У випадку незгоди з висновком про виявлення факту недобросовісного використання нейромережових технологій, ШІ чи ГШІ, плагіату з використанням ШІ (AI Plagiarism) у творі, автор має право у трьохденний термін з моменту отримання інформації подати наукову апеляційну заяву на ім'я проректора з наукової роботи. Про дату та час проведення засідання апеляційної комісії заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання може бути розглянуте без його присутності.

26. РИЗИКИ ТА ОБМЕЖЕННЯ

26.1 Системи ШІ не є автономними джерелами знань і здійснюють генерацію інформації на основі алгоритмічної обробки даних, у зв'язку з чим результати їх використання можуть містити неточності, упередження або викривлення контексту та потребують обов'язкової перевірки й критичного оцінювання людиною.

26.2 Користувачі несуть відповідальність за коректність формулювання запитів до систем ШІ, а також за перевірку, критичну оцінку та належне використання отриманих результатів.

27. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

27.1 Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченою радою ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» та вводяться в дію наказом ректора.

27.2 Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

27.3 Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.